

CHỮA CHỨNG LOÃNG XƯƠNG BẰNG TRUYỀN DỊCH

Vừa ra đời, dịch truyền Aclasta bổ sung canxi đã được giới bác sĩ Âu châu hoan nghênh do chỉ cần truyền dịch cho người bệnh 1 lần/năm để chữa chứng loãng xương ở phụ nữ mãn kinh. Tuy nhiên, thuốc cũng có tác dụng phụ như gây sốt, đau cơ...

Công trình nghiên cứu này có tên đầy đủ là "Hiệu quả y tế và giảm nguy cơ gãy xương qua thử nghiệm Zoledronic acid" (gọi tắt theo tiếng Anh là HORIZON). Được thực hiện trên cơ sở đa quốc gia, nhiều thành phần tham gia và có sử dụng nhóm đối chứng, nghiên cứu này nhằm thẩm định hiệu quả sử dụng dịch truyền Zoledronic acid (Aclasta) 5 mg trong việc ngăn ngừa gãy xương ở phụ nữ sau mãn kinh. Kết quả nghiên cứu này được công bố trên tạp chí Y học New England vào ngày 3/5.

300 USD cho 15 phút truyền dịch

Aclasta làm giảm 41% nguy cơ gãy xương hông và 70% nguy cơ gãy xương sống ở phụ nữ sau mãn kinh. (Ảnh: Biotech-weblog.com)

Có tổng cộng 7.765 phụ nữ mãn kinh và bị loãng xương đã tham gia vào cuộc thử nghiệm mới nhất này. Trong đó, 3.889 người sử dụng Aclasta, và số còn lại được tiêm giả dược.

Sau 3 năm thử nghiệm, so với nhóm sử dụng giả dược, nhóm sử dụng Aclasta có nguy cơ gãy xương thấp hơn 41% cho xương hông và 70% cho xương sống. Trong khi đó, các loại thuốc viên chống loãng xương hiện nay chỉ giúp giảm nguy cơ gãy xương sống ở tỉ lệ từ 40 - 50% mà thôi.

Nhóm nghiên cứu cho biết Aclasta giúp tăng cường mật độ xương và sự trao đổi chất trong xương ở phụ nữ sau mãn kinh. Aclasta được bào chế dưới dạng dịch truyền; việc truyền thuốc chỉ mất khoảng 15 phút nhưng có công hiệu trong 12 tháng. Chi phí cho mỗi lần truyền là khoảng 300 USD.

Nhóm nghiên cứu cho biết Aclasta, có tên y khoa là zoledronic acid, có thể dùng để thay thế hữu hiệu cho các loại thuốc viên bisphosphonate được sử dụng hàng ngày cho người bị loãng xương.

Đối với những bệnh nhân không thích hoặc không thể uống thuốc viên thì Aclasta là sự chọn lựa

tốt.

Với việc uống thuốc bisphosphonate dạng viên, bệnh nhân phải uống thuốc với 1 ly nước đầy trong lúc bụng đói, và sau đó phải đứng thẳng người trong ít nhất 30 phút. Ngoài ra, thuốc này còn có tác dụng phụ là gây viêm thực quản.

Do đó, sau khi uống thuốc này trong khoảng 6 tháng đến 1 năm, nhiều bệnh nhân đã không tiếp tục sử dụng nữa.

Theo Giáo sư Richard Eastell, thuộc trường Đại học Sheffield, việc ra đời của thuốc bổ sung canxi dưới dạng dịch truyền với những lợi điểm của nó so với thuốc viên là tin vui không chỉ cho phụ nữ Anh mà cho tất cả phụ nữ trên toàn thế giới, đặc biệt là những người đã mãn kinh.

Hiện nay, nhà sản xuất thuốc nói trên đang xin giấy phép để sử dụng Aclasta cho phụ nữ sau mãn kinh ở Anh. Tổng số phụ nữ đang sử dụng thuốc chống loãng xương ở nước này được ước tính là 480.000 người.

Hiện nay, trên thế giới, cứ 3 phụ nữ thì có 1 người bị loãng xương.

Ở nam giới, tỉ lệ này là 1/5. (Ảnh: soylabs.com, CAND)

Tác dụng phụ: Trên 31% người dùng có thể bị sốt, đau cơ

Giáo sư David Reid, thuộc Trường Đại học Aberdeen, người đứng đầu một trong những trung tâm y khoa của Anh tham gia vào nghiên cứu này, phát biểu: "Việc ngăn chặn gãy xương hông vẫn còn là một điều tối quan trọng trong điều trị loãng xương, vì thực tế cho thấy khoảng 6 tháng sau khi bị gãy xương này, gần 1/5 số bệnh nhân đã tử vong".

Ảnh hưởng của loãng xương đối với phụ nữ qua các lứa tuổi. (Ảnh: cancersupportivecare.com)

Ông nói: "Vì lẽ đó, việc tỉ lệ gãy xương hông giảm được 41% có ý nghĩa rất lớn về mặt lâm sàng".

Các bác sĩ tỏ ra ưa chuộng phương thức điều trị mỗi năm 1 lần, vì họ muốn tránh tình trạng bệnh nhân quên uống thuốc hoặc uống không đúng theo hướng dẫn.

Tuy nhiên, tiến sĩ Steven R. Goldstein, giáo sư sản khoa và phụ khoa của trường Y khoa thuộc Đại học New York, phát biểu: "Aclasta là một sự thay thế hấp dẫn, nhưng không phải cho tất cả mọi

người. Nghiên cứu này được thực hiện đối với phụ nữ sau mãn kinh, do đó những phụ nữ trẻ không nên 'chạy theo' liệu pháp này".

Bên cạnh những ưu điểm nổi bật, Aclasta cũng có một số tác dụng phụ mà mọi người cần biết. Trước hết, thuốc này có thể làm tăng nguy cơ nhồi máu cơ tim bất thường.

Theo một bài viết của hãng tin Reuters, tỉ lệ phụ nữ bị nhồi máu cơ tim bất thường sau khi được truyền Aclasta là 1/77; trong khi đó, tờ Science Daily dẫn lời tiến sĩ Dennis Black cho biết tỉ lệ đó nhỏ hơn 1/100. Ông Black nói: "Tỉ lệ tăng nguy cơ nhồi máu cơ tim bất thường là rất nhỏ, vì thế cần phải xem xét trong sự so sánh với lợi ích của việc giảm nguy cơ gãy xương mà Aclasta tạo ra".

Hơn nữa, theo tiến sĩ Black, các bác sĩ không chắc rằng nhồi máu cơ tim bất thường đó có phải là tác dụng phụ của thuốc hay không, vì đa số các trường hợp như thế xảy ra sau hơn 30 ngày kể từ khi truyền dịch. Ông đề nghị xem xét lại vấn đề này.

Ngoài ra, kết quả thử nghiệm cũng cho thấy sau khi được truyền Aclasta lần đầu tiên, có 31,6% bệnh nhân có những triệu chứng như sốt, nhức đầu, đau cơ, đau khớp hoặc cúm, trong khi ở nhóm uống giả dược, tỉ lệ này chỉ là 6,2%.

Tuy nhiên, tỉ lệ xuất hiện những triệu chứng này đã giảm xuống còn 6,6% sau lần truyền thứ hai và chỉ còn 2,8% sau lần truyền thứ 3. Trong khi đó, theo tờ Science Daily, những triệu chứng nói trên xảy ra chỉ trong 3 ngày đầu sau lần truyền đầu tiên (năm đầu tiên) và không xảy ra ở 2 lần truyền sau đó.

Mỗi năm trên thế giới có hơn 200 triệu người bị loãng xương

- Loãng xương là tình trạng mật độ canxi và khoáng chất trong xương suy giảm, làm cho xương trở nên giòn, xốp, dẫn đến nguy cơ gãy xương tăng cao. Những đối tượng có nguy cơ cao là người cao tuổi và phụ nữ sau mãn kinh.

- Theo số liệu của Tổ chức Chống loãng xương quốc tế (IOF), trên thế giới, cứ 3 phụ nữ thì có 1 người bị loãng xương. Ở nam giới, tỉ lệ này là 1/5.

- Theo ước tính của Tổ chức Y tế Thế giới (WHO), mỗi năm trên thế giới có hơn 200 triệu người bị loãng xương. Đến năm 2050, châu Á có thể sẽ chiếm đến 50% tỷ lệ người bị gãy xương do loãng xương trên thế giới.

- Riêng tại Việt Nam, theo số liệu khảo sát bước đầu của Viện Dinh dưỡng, bệnh loãng xương ảnh hưởng tới 1/3 phụ nữ và 1/8 đàn ông trên 50 tuổi. Việt Nam hiện có khoảng trên 6 triệu người trên 60 tuổi, nghĩa là có khoảng một triệu người cao tuổi có nguy cơ gãy xương cao.

- Bên cạnh đó, khẩu phần ăn của người Việt Nam hiện nay chưa đáp ứng được nhu cầu hạn chế loãng xương. Lượng can-xi đưa vào cơ thể trung bình là 524mg/người/ngày, thấp hơn nhiều so với nhu cầu trung bình 800-1.000mg/người/ngày đối với người lớn.

Nguồn: IOF/ WHO/ Viện Dinh dưỡng (VN)

Minh Quang (Theo VNN, BBC, Science Daily, Reuters, CAND.com.vn)